

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради НТУ «ХПІ»
почесний ректор, д.т.н., проф.

Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ

березня 2021 р.

**ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА
ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ**

Тема дисертації:	Конструкторська та організаційна діяльність академіка НАНУ С.М. Конюхова в контексті розвитку ракетно-космічної галузі України
Здобувач:	Войтюк Олена Степанівна

Висновок підготовлено рецензентами:

проф. каф. ІВТС, д.і.н., доц. <i>посада, науковий ступінь, вчене звання</i>	 <i>підпис</i>	Олена ТВЕРИТНИКОВА <i>ПІБ</i>
доц. каф. УКІН, к.і.н., доц. <i>посада, науковий ступінь, вчене звання</i>	 <i>підпис</i>	Марина ГУТНИК <i>ПІБ</i>

Харків, 2021 р.

ЗМІСТ

<u>ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ</u>	3
<u>1. ВСТУП</u>	4
<u>2. НАДАНІ ЗДОБУВАЧЕМ ДОКУМЕНТИ ТА МАТЕРІАЛИ</u>	4
<u>3. РОЗГЛЯД ДИСЕРТАЦІЇ ТА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ</u>	5
<u>3.1. Наукова новизна дисертації</u>	5
<u>3.2. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації</u>	7
<u>3.3. Аналіз дисертації на відповідність вимогам</u>	8
<u>3.4. Аналіз наукових публікацій на відповідність вимогам</u>	9
<u>3.5. Висновки за розглядом дисертації та наукових публікацій:</u>	14
<u>4. АПРОБАЦІЯ ДИСЕРТАЦІЇ</u>	15
<u>4.1. Апробація матеріалів дисертації на конференціях та наукових семінарах</u>	15
<u>4.2. Фаховий семінар для апробації дисертації</u>	16
<u>5. ВИСНОВКИ</u>	17

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Тема дисертації:	Конструкторська та організаційна діяльність академіка НАНУ С.М. Конюхова і його науково-технічної школи в контексті розвитку ракетно-космічної галузі України
Здобувач:	Войтюк Олена Степанівна
Науковий керівник:	Провідний науковий співробітник ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії та науки ім. Г.М. Доброва, НАН України» Доктор історичних наук, Литвинко Алла Степанівна
Галузь знань:	03 – Гуманітарні науки
Спеціальність:	032 – Історія та археологія
Структурний підрозділ, де проводилася попередня експертиза дисертації:	Кафедра «Українознавства культурології та історії науки» (УКІН) Факультету «Соціально-гуманітарних технологій» (СГТ) Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ»)
Рецензенти:	Професор кафедри «Інформаційно-вимірювальні технології і системи» (ІВТС) НТУ «ХПІ», Доктор історичних наук (07.00.07 – історія науки й техніки, 2018 р.), доцент кафедри «Інформаційно-вимірювальні технології і системи» (2012 р.) Тверитникова Олена Євгенівна Доцент кафедри «Українознавства, культурології та історії науки» (УКІН) НТУ «ХПІ», Кандидат історичних наук (07.00.07 – історія науки й техніки, 2010 р.), Доцент кафедри «Історія науки й техніки» (2014 р.) Гутник Марина Валеріївна

1. ВСТУП

Цей висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації підготовлено рецензентами відповідно до положень пункту 14 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та надає оцінку відповідності дисертації вимогам пунктам 10, 11, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

Підстава для проведення попередньої експертизи дисертації – пункт 15 Протоколу засідання вченої ради НТУ «ХПІ» № 2 від 26.02.2021.

(<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/vr/archives/2611>).

2. НАДАНІ ЗДОБУВАЧЕМ ДОКУМЕНТИ ТА МАТЕРІАЛИ

2.1. Здобувач надав структурному підрозділу, де проводилася попередня експертиза дисертації, наступні документи:

- дисертацію;
- висновок наукового керівника;
- академічну довідку про виконання відповідної освітньо-наукової програми.

2.2. Здобувач надав структурному підрозділу, де проводилася попередня експертиза дисертації, наступні додаткові матеріали:

звіт перевірки дисертації на плагіат StrikePlagiarism;

- копії наукових публікацій здобувача із зазначенням вихідних даних відповідних видань.

3. РОЗГЛЯД ДИСЕРТАЦІЇ ТА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

3.1. Наукова новизна дисертації

3.1.1. Дисертація є завершеною науково-дослідною роботою, що виконана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, де комплексно досліджено наукового середовища академіка НАН України С.М. Конюхова, виокремлено основні періоди його наукової, організаційної та професійної діяльності. Схарактеризовано його діяльність як організатора міжнародної співпраці України з космічних проектів та окремих науково-дослідних і науково-виробничих структур, розкрито його роль у формуванні науково-технічної школи сучасних методів проектування ракетно-космічних систем.

3.1.2. Наукова новизна отриманих результатів:

– розкрито внесок С.М. Конюхова у розвиток ракетно-космічної науки, техніки та промисловості, систематизовано пріоритетні напрями досліджень й обґрунтовано їх фундаментальне та прикладне значення для розвитку ракетно-космічної галузі впродовж ХХ ст. – початку ХХІ ст.; систематизовано наукову спадщину вченого, обґрунтовано пріоритетність і практичну значимість його фундаментальних і прикладних досліджень у створенні оборонних ракетно-космічних комплексів і систем, космічних апаратів наукового, військового, природно-ресурсного та народногосподарського призначення. Уточнено внесок вченого у створення низки документів, які стали основою галузевих і державних стандартів з надійності у галузі ракетобудування, що дозволило досягти значного підвищення показників безаварійності ракетних комплексів.

– здійснено періодизацію професійної біографії вченого, виокремлено чинники формування його наукового світогляду та надано характеристику кожного етапу;

– доведено визначено ключову роль С.М. Конюхова в організації галузевого відділу науково-технічної інформації, у діяльності громадських об'єднань КБ «Південне» та у становленні системи галузевої фахової освіти;

- здійснено комплексне дослідження науково-конструкторської та організаційної діяльності С.М. Конюхова в галузі міжнародної співпраці та конверсії, визначено їх результативність, з'ясовано роль вченого у вирішенні питань національної безпеки незалежної України;

- проаналізовано особливості демонстрації історії ракетно-космічної техніки, створеної ДП «КБ «Південне», в музейних експозиціях космічного профілю України крізь призму інтелектуального простору С.М. Конюхова;

3.2. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації

3.2.1. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації підтверджено участю здобувача у:

Дослідження виконувалося відповідно до загального напрямку наукових досліджень ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України» і є складовою науково-дослідної тематики: «Формування анотованої хронології ключових подій і фактів фундаментальних наук» (ДР 0117U000153), «Формування бази даних провідних учених у галузі фундаментальних наук та створення рукопису їх біографічного словника» (ДР 0120U101087).

3.2.3. Результати дисертації здобувача використовуються, про що свідчать відповідні документи (наведені у додатку А2 дисертації):

Матеріали роботи використані Громадською організацією «АМКОС України» під час підготовки інформаційних і навчально-методичних матеріалів з історії ракетно-космічної техніки та сучасної космічної галузі України; аналітичних матеріалів щодо діяльності сучасних музейних колекцій космічного профілю; просвітницьких заходів з історії космонавтики СРСР та України; формування музейних експозиційних комплексів, присвячених діяльності українських проектно-конструкторських, науково-дослідних, конструкторсько-технологічних, науково-виробничих та освітніх установ і підприємств у розвитку світової ракетно-космічної науки й техніки та промисловості; популяризації досягнень українських учених-конструкторів у розвитку ракетно-космічної галузі й освоєнні космічного простору.

Доповнено інформаційні матеріали Музею космосу Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» та Музею етнокосмології м. Молетай (Литва). Матеріали дисертації використовуються при проведенні виставок, присвячених діяльності С.М. Конюхова та КБ «Південне» у міжнародних проектах. А також для популяризації внеску українських вчених та конструкторів у створення світової ракетно-космічної техніки.

3.3. Аналіз дисертації на відповідність вимогам

Аналіз дисертації проводився на відповідність вимогам пунктів 10, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 та положень Вимоги до оформлення дисертації затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40.

Оформлення дисертаційної праці в цілому відповідає Вимогам до оформлення дисертації Затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2017 р. № 40.

Виявлені зауваження були виправлені або є не значущі.

Проведений аналіз свідчить що дисертація в цілому відповідає вимогам пунктів 10, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 та положень Вимоги до оформлення дисертації затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40.

3.4. Аналіз наукових публікацій на відповідність вимогам

3.4.1. Основні наукові і практичні результати досліджень опубліковані у період з 2018 року по 02.02.2021 року в 24 роботах, серед яких: 7 статей у наукових фахових виданнях України, 1 – у закордонному періодичному фаховому виданні, 1 – додатково відображає результати дослідження, 15 – у матеріалах конференцій, з яких 7 – у міжнародних, 1 – у співавторстві.

3.4.2. Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Войтюк О. С. Внесок академіка НАН України С. М. Конюхова у створення ракетно-космічної техніки. *Питання історії науки і техніки*. Київ. 2018. № 2(46). С. 3-11.

Постанова ДАК МОН України № 528 від 12.05.2015 р.

2. Войтюк О. С. Творча спадщина академіка С. М. Конюхова (1937–2011) в галузі ракетобудування. Київ. *Питання історії науки і техніки*. 2018. № 4(48). С. 35-40.

Постанова ДАК МОН України № 528 від 12.05.2015 р.

3. Войтюк О. С. Внесок академіка НАН України С. М. Конюхова (1937–2011) в конверсійні програми ракетно-космічної галузі України. *Історія*

науки і біографістика : електрон. наук. фах. вид. Київ. 2019. № 1. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/2019-1/08.pdf> (дата звернення: 03.02.2020).

Наказ МОН України № 793 від 04.07.2014. Наказ МОН України № 1188 від 24.09.2020.

4. Войтюк О. С. Відображення історії ракетно-космічної галузі в сучасних музейних експозиціях України крізь призму інтелектуального простору та науково-конструкторської діяльності академіка НАН України С.М. Конюхова (1937–2011). *Історія науки і біографістика*: електрон. наук. фах. вид. Київ. 2019. № 3. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/2019-3/10.pdf> (дата звернення: 03.02.2020).

Наказ МОН України № 793 від 04.07.2014. Наказ МОН України № 1188 від 24.09.2020.

5. Войтюк О. С. Науковий простір та педагогічна діяльність академіка НАН України С.М. Конюхова. Київ. *Дослідження з історії техніки: Збірник наукових праць*. 2019. Вип. 25. С. 57-65.

Постанова Президії ВАК України №01-05/6 від 06.10.2010 р.

6. Войтюк О. С. Науково-організаційна діяльність академіка НАН України С.М. Конюхова в галузі ракетно-космічної науки і техніки України: історіографія проблеми. *Історія науки і біографістика*: електрон. наук. фах. вид. Київ. 2019. № 4. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/current/07.pdf> (дата звернення: 31.03.2020).

Наказ МОН України № 793 від 04.07.2014. Наказ МОН України № 1188 від 24.09.2020.

7. Войтюк О. С. Популяризація науково-конструкторської діяльності академіка НАН України С.М. Конюхова через сучасні музейні експозиції України. Київ. *Наука та наукознавство*. 2020. № 4 (110). С. 110–129.

Наказ МОН України № 1188 від 24.09.2020.

8. Voitiuk O. Educational component of scientific school of the academician S. Koniukhov in the field of rocketry. *Pedagogy and Education Management Review*. Tallinn (Estonia). 2021. Is. 1(3). P. 10–17.

3.4.3. Оpubліковані праці апробаційного характеру:

1. Войтюк О. С. Науково-організаційна діяльність академіка С. М. Конюхова зі створення ракетно-космічної техніки в Україні: матеріали 23 Всеукр. наук. конф. молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів (20 квітня 2018, м. Київ). Київ, 2018. С. 30-33.
2. Войтюк О. С. Висвітлення історії ракетно-космічної техніки виробництва ДП «Конструкторське бюро «Південне» ім. М. К. Янгеля засобами музейної експозиції (на прикладі КЗ «Музей космонавтики ім. С.П. Корольова» Житомирської обласної ради). *Актуальні питання історії науки і техніки*: матеріали 17-ої Всеукр. наук. конф. (27-29 вересня 2018, м. Київ). Київ, 2018. С. 40-42.
3. Войтюк О. С. Науково-конструкторська діяльність академіка НАН України С. М. Конюхова у галузі ракетобудування. *Дніпровська орбіта-2018*: зб. доп. XIII наук. чит. (18-20 жовтня 2018, м. Дніпро). Дніпро: НЦАОМ, 2018. С. 15-20.
4. Войтюк О. С. Роль академіка НАН України С.М. Конюхова (12.04.1937 - 03.04.2011) в конверсійній діяльності ракетно-космічної галузі України. *Наука як феномен національної культури*: мат. 24 Всеукр. наук. конф. молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів (19 квітня 2019, м. Київ). Київ, 2019. С. 24-28.
5. Войтюк О. С. Внесок академіка НАН України С. М. Конюхова у розвиток наукових та інженерних кадрів України. *Світоглядне значення наукової картини світу*: зб. пр. XVII Міжнар. молодіжної наук.-практ. конф. «Історія розвитку науки, техніки та освіти» (23 квітня 2019, м. Київ). Київ, 2019. С. 15-16.
6. Войтюк О.С. Роль академіка НАН України С.М. Конюхова у створенні ракетно-космічної техніки для дослідження Місяця. *Історія освіти, науки і техніки в Україні*: матеріали XIV Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів (17 трав. 2019, м. Київ) / НААН, ННСГБ, Рада молодих вчених НААН та інші. Київ: КОМПРИНТ, 2019. С. 301-304.

7. Войтюк О. С. Науковий доробок академіка С.М. Конюхова. *Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті інтеграції України в Європейський науково-інноваційний простір*: матеріали XXIV Міжнар. наук.-практ. конф. (19–21 червня 2019, м. Одеса) / НАНУ, Інститут досл. наук.-тех. потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України». Київ: «Фенікс», 2019. С. 200-204.

8. Войтюк О. С. Архівні документи як провідне історичне джерело дослідження науково-організаційної діяльності С.М. Конюхова в контексті розвитку ракетно-космічної галузі України. *Суспільне значення інтелектуальної діяльності*: матеріали 25 Всеукр. наук. конф. молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів (19 червня 2020, м. Київ). Київ, 2020. С. 50-54.

9. Войтюк О. С. Висвітлення творчої спадщини академіка НАН України С.М. Конюхова в сучасних колекціях ракетно-космічного профілю України. *Science, society, education: topical issues and development prospects*: 3б. тез доп. X Міжн. наук.-практ. конф. (29-31 серпня 2020, м. Харків). НВЦ «Sci-conf», 2020. С. 207-213. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-society-education-topical-issues-and-development-prospects-29-31-avgusta-2020-goda-harkov-ukraina-arhiv/>

10. Войтюк О. С. Інтелектуальна спадщина академіка НАН України С.М. Конюхова. *Priority Directions of science and technology development*: 3б. тез доп. I Міжн. наук.-практ. конф. (27–29 вересня 2020, м. Київ). НВЦ «Sci-conf», 2020. С. 527-533. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-27-29-sentyabrya-2020-goda-kiev-ukraina-arhiv/>

11. Войтюк О. С. Наукові праці академіка НАН України С.М. Конюхова. *Fundamental and applied research in the modern world*: 3б. тез доп. III Міжн. наук.-практ. конф. (21-23 жовтня 2020, м. Бостон, США). НВЦ «Sci-conf», 2020. С. 260-275. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno->

prakticheskaya-konferentsiya-fundamental-and-applied-research-in-the-modern-world-21-23-oktyabrya-2020-goda-boston-ssha-2/

12. Войтюк О. С. Академік НАН України С.М. Конюхов як Генеральний конструктор-Генеральний директор ДП «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля». *Дніпровська орбіта-2020* : зб. доп. XV наук. чит. (22-23 жовтня 2020, м. Дніпро). Дніпро: НЦАОМ, 2020. С. 9-13.

13. Войтюк О. С. Внесок академіка НАН України С.М. Конюхова у становлення системи фахової освіти в галузі ракетобудування. *«Актуальні питання історії науки і техніки»*: мат. 19 Всеукр. наук. конф. (28 – 30 жовтня 2018, м. Київ) / Асоц. праців. музеїв тех. проф.; Ін-т досл. наук.-тех. потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України; Нац. історархіт. музей «Київська фортеця»; Держ. політех. музей при НТУУ «КПІ»; Акад. інж. наук України ; Акад. наук вищої освіти України. Київ: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2020. С. 42-45.

14. Войтюк О. С., Литвинко А. С. Внесок академіка НАН України С.М. Конюхова у розвиток професійної освіти в галузі ракетобудування. *«Крок у науку: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання»*: Зб. тез допов. Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих учених (20 листопада 2020 р., м. Чернігів). Чернігів: НУЧК ім. Т.Г. Шевченка, 2020. С. 100.

Здобувачкою узагальнено й систематизовано відомості щодо педагогічної діяльності С.М. Конюхова.

15. Войтюк О. С. Історії розвитку ракетно-космічної техніки виробництва ДП КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля» (1954-2011). *Priority Directions of science and technology development*: Зб. тез доп. III Міжн. наук.-практ. конф. (22-24 листопада 2020, м. Київ). НВЦ «Sci-conf», 2020. С. 893-899. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-22-24-noyabrya-2020-goda-kiev-ukraina-arhiv>.

Публікація, що додатково висвітлює результати дослідження:

1. Войтюк О. С. Академік НАН України С. М. Конюхов Генеральний конструктор із космічних систем і бойових ракетних комплексів в Україні. *East European Scientific Journal*. 2019. Т. 6. № 9 (49). С. 21–28.

Наведені публікації містять результати безпосередньої роботи здобувача на окремих етапах дослідження, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи. Авторська участь здобувача в опублікованих наукових працях погоджена зі співавторами.

3.4.5. Повнота опублікованих результатів дисертації

Матеріали дисертації були надані для широкого ознайомлення фахівцям і спеціалістам, а результати та основні положення її повністю висвітлені у друкованих виданнях.

Вважаємо, що опубліковані матеріали повністю відображають зміст дисертаційної роботи та відповідають вимогам пункту 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

3.5. Висновки за розглядом дисертації та наукових публікацій:

Дисертаційна робота є закінченою науково-дослідною роботою, що відповідає спеціальності 032 – історія та археологія, виконана на високому науковому рівні із використанням комплексу методів історіографічного, джерелознавчого та контент-аналізу.

Порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) у дисертації та наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації не виявлено, про що свідчить аналіз звітів перевірки дисертації на плагіат.

Надані здобувачем дисертація та наукові публікації відповідають вимогам пунктів 10, 11, 12 Порядку проведення експерименту з присудження

ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

4. АПРОБАЦІЯ ДИСЕРТАЦІЇ

4.1. Апробація матеріалів дисертації на конференціях та наукових семінарах: XVI Міжнародній молодіжній науково-практичній конференції «Історія розвитку науки, техніки та освіти», присвяченої 120-річчю Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського» (м. Київ, 19 квітня 2018 р.), XXIII Всеукраїнській конференції молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів, присвяченої 100-річчю Національної академії наук України (м. Київ, 20 квітня 2018 р.), XVII Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання історії науки і техніки» (м. Київ, 27-29 вересня 2018 р.), XIII наукових читаннях «Дніпровська орбіта-2018» (м. Дніпро, 18-20 жовтня 2018 р.), XXIV Всеукраїнській науковій конференції молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів за темою: «Наука як феномен національної культури (м. Київ, 19 квітня 2019 р.), XVII Міжнародній молодіжній науково-практичній конференції «Історія розвитку науки, техніки та освіти» за темою: «Світоглядне значення наукової картини світу» (Київ, 23 квітня 2019 р.), XIV Всеукраїнській конференції молодих учених та спеціалістів, присвяченої ювілейним датам від дня народження видатних учених в галузі аграрних наук – основоположників сільсько-господарської дослідної справи в Україні, професорів - Богданова Сергія Михайловича (1859–1920), Шиндлера Камілла Гавриловича (1869-1940) та члена-кореспондента АН УРСР Тюленєва Миколи Олександровича (1889-1969) (Київ, 17 травня 2019 р.), XXIV Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті інтеграції України в Європейський науково-інноваційний простір» (м. Одеса, 19-21 червня 2019 р.), XXV Всеукраїнській науковій конференції молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів за темою: «Суспільне значення інтелектуальної діяльності» (м. Київ, 19 червня 2020 р.),

X Міжнародній науково-практичній конференції «Наука, суспільство, освіта: актуальні проблеми та перспективи розвитку» (м. Харків, 29-31 серпня 2020 р.), I Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями розвитку науки й техніки» (м. Київ, 27-29 вересня 2020 р.), III Міжнародній науково-практичній конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження у сучасному світі» (м. Бостон, 21-23 жовтня 2020 р.), XV наукових читаннях «Дніпровська орбіта-2020» (м. Дніпро, 22-23 жовтня 2020 р.), XIX Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання історії науки і техніки» (м. Київ, 28-30 жовтня 2020 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Крок у науку: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання» (м. Чернігів, 20 листопада 2020 р.), III Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрямки розвитку науки й техніки» (м. Київ, 22-24 листопада 2020 р.).

Також результати дослідження були представлені у III літній школі, яка проходила у межах проведення XXXXVI Симпозіуму Міжнародного комітету з історії технологій (ICONTES) «Технологія та влада» (м. Катовіце, Польща, 18-22 липня 2019 р.).

4.2. Фаховий семінар для апробації дисертації

Фаховий семінар для апробації дисертації проведено на засіданні кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХП» 02.03.2021 р.

На фаховому семінарі для апробації дисертації здобувачка виклала основні положення роботи та відповіла на запитання та зауваження. Фаховий семінар для апробації дисертації мав характер відкритої наукової дискусії, в якій взяли участь рецензенти, науково-викладацький штат кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХП», викладачі кафедри радіоелектроніки НТУ «ХП», методичного відділу НТУ «ХП» та

представники Західнодонбаського інституту «ІнАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом».

За результатами фахового семінару для апробації дисертації дисертація здобувачки була схвалена до захисту (витяг з протоколу № 12 від 02.03.21 р. засідання кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХП»).

5. ВИСНОВКИ

5.1. Дисертаційна робота є закінченою науково-дослідною роботою, що відповідає спеціальності 032 – Історія та археологія, виконана на високому науковому рівні з використанням комплексу сучасних методів дослідження, зокрема методологічна основа дослідження ґрунтується на сукупності базових принципів пізнання – історизму, об'єктивності, системності, науковості та залученні низки методів: загальнонаукових, спеціально-історичних, методів суміжних наук. Наукові положення ґрунтується на багатофакторному аналізі літератури та архівних документів з фондів Наукового архіву Президії НАН України, Центрального державного архіву громадських об'єднань України (ЦДАГО України), Інституту архівознавства Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, Державного архіву Вологодської області (РФ), Вологодського обласного архіву новітньої політичної історії (РФ) та архіву РАН. Низка невідомих та маловживаних документів з цих архівів використана для дослідження та введена до наукового обігу вперше

5.2. Поршень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації не виявлено, про що свідчить аналіз звітів перевірки дисертації на плагіат.

5.3. Надані здобувачем дисертація та наукові публікації відповідають вимогам пунктів 10, 11, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів

України від 6 березня 2019 р. № 167 та положень Вимоги до оформлення дисертації затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

5.4. За результатами фахового семінару для апробації дисертації, згідно пункту 14 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, дисертація здобувача схвалена до захисту.

5.5. Рекомендуємо наступний склад ради:

Голова ради:	
Прізвище ім'я по батькові	Скляр Володимир Миколайович
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор історичних наук 09.00.12 – українознавство, 2010 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри «Історія науки і техніки», 2013 р.
Місце основної роботи, посада	НТУ «ХПІ», завідувач кафедри «Українознавство, культурологія та історія науки»
Перший рецензент:	
Прізвище ім'я по батькові	Тверитникова Олена Євгенівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор історичних наук 07.00.07 – історія науки й техніки, 2018 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри «Інформаційно-вимірювальні технології і системи», 2012 р.
Місце основної роботи, посада	НТУ «ХПІ», професор кафедри «Інформаційно-вимірювальні технології і системи»
Другий рецензент:	
Прізвище ім'я по батькові	Гутник Марина Валеріївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Кандидат історичних наук 07.00.07 – історія науки й техніки, 2010 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри «Історія науки і техніки», 2014 р.
Місце основної роботи, посада	НТУ «ХПІ», доцент кафедри «Українознавство, культурологія та історія науки»
Перший опонент:	
Прізвище ім'я по батькові	Коцур Надія Іванівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор історичних наук, 07.00.07 – історія науки й техніки, 2012 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри валеології, анатомії та фізіології, 2006 р.
Місце основної роботи, посада	ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»,

	МОН України, завідувач кафедри медико-біологічних дисциплін і валеології
Другий опонент:	
Прізвище ім'я по батькові	Савчук Варфломій Степанович
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор історичних наук, 07.00.01 – історія України, 07.00.07 – історія науки й техніки, 1996 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри фізики, 2001 р.
Місце основної роботи, посада	Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара МОН України, професор кафедри теоретичної фізики

Наголошуємо, що після видачі здобувачеві цього висновку забороняється вносити зміни до тексту дисертації!